

La Veu de Tortosa

Setmanari Regionaliste

«VERGONYA ETERNA A AQUELLS QUE DESPRECIANT SON IDIOMA ALABAN LO DELS ALTRES». —Dante.

Lo dia dels morts

Quan del plujós Novembre
l'espera boyra arriba,
ab trista comitiya,
de penas y recorts,
la fé piadosa 'ns mena
cad' any, ab greu deliri,
á fer al cementiri
una visita als morts.

D' aquell etern silenci
al repassar la porta,
nostr' ànima 's trasporta
á un' altre eternitat;
y al cor sentim llavoras
ab tota sa inclemencia,
la dolorosa ausencia
dels bons que 'ns han dexat.

Del llibre dels sepulcres
la funeraria llista,
s' extén á nostra vista
com lo padró mes trist;
y en ell, á recordarlos,
llegim ab ulls plorosos
los noms més carinyosos
que havem honrat y vist.

Allá de la familia
tothom hi té una branca,
que signa una flor blenca,
un túmbol ó una creu;
memoria sempre viva
ab que, sumptuosa ó pobre,
cad' any tothom de sobra
renova 'l dolor séu.

Allá al séu fillet plora
la mare apesurada;
la viuda desolada
recorda al séu espós;
d' amichs, parents ó pares
tothom té una memoria,
y resa per sa gloria;
y son etern repós.

Del arbre de la vida
las miserables despallas,
corsecas com las fullas
allá rodolarán;
y sota aquella terra
plantada de flors tendras,
en pau las nostras cendras
un jorn reposarán.

Y aixís com á las tombas
que 's tancan, sempre avaras,
anem á orar pels pares,
ab nostres cors sencills,
també devant la nostra
morada funeraria,
á dir una pregaria
vindrán los nostres fills.

Y allá esperarem l' hora
funesta ó meritoria,
que 'l castich ó la gloria
reserva á nostre anhel;
puig sobre de las tombas
vetllant, sempre propici,
hi ha l' Angel del Judici
que 'ns signa cap al cel.

Antoni Bori y Fontestá.

La qüestió del Arquebisbat de Tarragona

Exposat lo nostre criteri res-
pecte á les històriques condi-
cions de la nostra Diócessis, pe-
ra que no siga suprimit lo Bis-
bat de Tortosa, parlarem avuy
de la qüestió del Arquebisbat
de Tarragona pera posar una ve-
gada més en evidencia que dins
d' aquesta qüestió hi batega
un móvil del tot denigrant, com
es lo vulguer encendre odis y
renyines entre gent d' una ma-
teixa regió, qu' ara més que
may fretura dels llassos de la
concordia pera redressar llur es-
perit en be del nobilíssim ideal
de reivindicació pàtria.

La proba d' això queda ben
remarcada ab la patriòtica con-
ducta del diputats catalanistes
senyors Rusñol, Domenech y
Montaner y Torres, oferint lo
seu concurs als respectius Ajun-
taments en benefici dels Bisbats
de Tarragona, Vich, Solsona y
Tortosa; oferiment valiosíssim
donada la independència y l'
amor á la terra del insignes
patricis esmentats.

Han sostingut los centralistes
com argument incontestable y
que fá á sos fins, qu' allá hont
resideix la capitalitat política
d' una nació ó d' un poble tam-
bé deu residirhi la religiosa; y
fins han dit, com volguent jus-
tificar los seus propositos, qu'
aixó es del tot conforme ab l'
esperit de la tradició cristiana,
qu' establí sempre les principals
dignitats eclesiàstiques en grans
centres de població, ó sia, á les
capitals de més renom y impor-
tancia del regne.

Conformes de tota conformi-
tat, si 's vol. Pero perquè no se
'ls acudit als centralistes del
servell d' Espanya, mudar l' ar-
quebisbat de Toledo á Madrid
¿Qu' 'l qüento no té igual apli-
cació? creyém que sí: idéntica.

Y ara en quant lo según de
que se seguiria la tradició cris-
tiana establint á la capital de
la regió sa principal autoritat
eclesiàstica, es cosa qu' en
aquells temps, ja per que la su-
premacia del Arquebisbat sobre
ses sufragánees era molta més,
tenint especials atribucions qu'
ara no tenen, y ja també perque
una gran capital d' aquella épo-
ca reunia tots los mitjos de co-
municació que les petites ciu-
tats no disfrutaven, se feya tal
mateix necessaria. Per xó, y no
per altra cosa, la Esglesia pri-
mitiva tenia en compte la rela-
tada costum.

Mes avuy les coses son d' al-
tra manera, y la tal necessitat
no te pas rahó d' esser. Tarrag-
ona está á la mateixa situació
que Barcelona en tot quan pu-
gui atanyer al desenrotllo y
exercici d' una autoritat ecle-
siàstica; en res ni per res l'
avantatge: aixó es evidentíssim.
Per tan, donch, l' argument de
la conveniencia que *in illo tem-
pore* se podia alegar, avuy no té
objectiu.

Per altra part, si aquesta

conveniencia de que parlém fos
en realitat argument de pés á
favor del centralisme ¿per qué
aquestos fins ara no s' adonat
de la tal cosa, sen aixís que la
preponderancia de Barcelona
sobre Tarragona no es d' ahir
sinó secular?

En bona veritat, lo moure
aquesta qüestió no té altre fi
que suscitar antagonismes entre
nosaltres, los catalans, com hem
dit de bon principi; puix d' ha-
verhi l' arquebisbat á Tarrago-
na ó á Barcelona, al Govern no
li representa cap economia, ni
li reporta altra aventatje sinó
'l de fer odiosa aquesta derrera
ciutat á tots los fills de Cata-
lunya, qui en comptes de veurer
en ella llur casa-pairal, ahont
s' hi aplegen totes les llurs ener-
gies en profit propi, hi veurien
la madrasta qu' absorbeix orgu-
llosa y sens compassió fins la
darrera gota dels seus fillats.

Nosaltres en protestém d' ai-
xó ab les nostres forces. Y si es-
timém á Barcelona com á cap
de Catalunya y com á centre
natural ahont s' hi reconcentra
la nostra vida pera 'l millor es-
bandiment de la mateixa, com
va dir lo gran Balmes, també
posem pel demunt de tot aixó
l' amor á la tradició, y aquesta
reclama pera Tarragona l' ar-
quebisbat que 's ben seu y 'l
guarda al través de sigles y mes
sigles.

No volém afegir, per avuy,
res més á lò molt que podriem
dir. Sols que LA VEU DE TORTO-
SA se posa incondicionalment á
disposició de tots los que tre-
vallen en defensa dels drets del
arquebisbat de Tarragona, ofe-
rintse en tot y per tot, y en es-
pecial als nostres volguíssims
companys d' idees d' aquella
tan antiga com noble ciutat, als
qui felicitem per sa activíssima
campanya en bé del mateix.

Tortosa, Octubre de 1902.

El pacte de Lleyda

Desde fa molts dies se venia parlant en el món polítich d'una aliança o intel·ligència entre'ls elements regionalistas de Catalunya y la «Unión Nacional.» Per més que las negociacions preliminars volían durse ab el secret necessari a n'aquestas mena de negociacions, l'intervenció de molts personas el feu impossible: la correspondència seguida entre don Basili Paraiso y don Albert Rusiñol, necessariament extesa a elements d'una y altra banda se traslluí; algun comentari nostre, indis pensable, semblá afirmarho. Els fortíssims atachs de nostres adversaris, tant ó més que 'l propi raciocini, alentaren als negociadors, que ja el dia abans de l'Assamblea que a Tarrassa celebrá la «Unión Nacional» ara farà tres anys, entigueren a punt d'avenirse pera la campanya de resistencia passiva que á favor del concert económic s' havia emprés. Però allavors en Paraiso nou en la política governamental, creya encara ab l'esmena dels homes que arruinan a Espanya y no pogué conseguir-se: avuy n'está complertament desenganyat, confiant la salvació del país al desvetllament de l'esperit regional.

Abans d'ahir y ahir, se reuniren a Lleyda'ls representants d'abduas parts com saben nostres llegidors y se convení una intel·ligència quin alcans quedará regulat segurament, mes pels fets que per las paraulas, però quina finalitat mediata es la concentració de foras pera combatre al enemich comú: la política que'ns arruina y deshonra.

La intel·ligència quedá convinguda, respectantse, però, la integritat dels respectius programass.

La influencia que aquet primer pas pot tenir en la lluita política, no se amagara, segurament, á ningú que coneguí el funcionament del Congrés y el Senat, y compreguí el plan, contra nosaltres desenrotllat pels governs, que te per finalitat aislarnos de las altrás regions y presentarnos com á enemichs d'Espanya. Altrement, á poch á poch se va lluny, y sols ab relacions seguidas pot ser possible fer entendre á molts que l'amor á la regió es susceptible de trans

fomarse en moviment polítich, y que l'aspiració á la grandesa de la terra y sa realisació, porta á un Estat poderós y progressiu.

Per altra banda, el programa de la «Unión Nacional» es més económic que polítich: conté'l concert económic, la diputació única: proclama la decentralisació administrativa, la necessitat de castigar certs gastos y alleugerir certs tributs; senta una pila de reformas ventajosas que, una á una y totas plegadas, poden ben servir de escala á nostras idees, quina finalitat es l'autonomia de las regions. Aixís, la intel·ligència ha sigut viable, y confiém que serà profitosa als ideals de Catalunya y al be d'Espanya, tant més quan no es lluny el dia que valiosíssims elements de las regions del Nort deixin uns certas intransigencias que 'ls feyan la lluita impossible, y s'organisin altres en agrupacions de lluita pera combatre la política deshonrosa y ruïnosa que impera a Espanya.

Aixís, tots plegats, els elements sans que quedan a Espanya, els elemets forts y de civilisació, donarém la batalla al régim corcat que acabaria ab tot y posaria l'Estat als peus del primer ambiciós que enveges posseirnos.

Aixó es tot lo que hi há en la intel·ligència entre la «Unión Nacional» y els regionalistas, y aquest es el nou aspecte del problema catalá, que no esborra, si no que afirma y vivifica, posant més prospera totas las nostras aspiracions.

Si logré desvetllar la vida regional y ab l'exemple portém á la lluita activa els elements que la trassa dels vividors havia allunyat, haurém donat un gran pas en el progrés de la cultura y de las costúms políticas.

(De La Veu de Catalunya)

LA POR

Fa tres dies que la Tresó está llogada per pastora al Mas Feliu, quan en un cap-vespre d'estiuhada; concirosa y pensativa segueix com d'esma al bestiar cap al corral: s'apropa á la llumeneta que 'n mitj del clar de la lluna llambrega al fons d,

una vall, la llumanera que ben alt li diu qu' en Bernat, l' hereu, ha sentit l'esquelloteig y ja l'espera á fi de contar la remada. Aquesta es la causa, perquè los raixts d'aquella llum fereixen sa vista fentli espurjenar llágrimas de dolor: aquest es lo motiu per cada pas que avansa se converteix ab enmatzinat fibló que llatzera lo seu cor infantivol. La Tresó está ben certa que 'l heren coneixerá que s'ha adormit, deixant lo bestiar á la bona de Deu, per que si fa tres dies que menja lo pa ab aquells amos, en tots los respectius vespres no s'han pas descuydat de passar llista de les ovelles, fet qu' evidencia 'l seu descuyt, trovant á mancar lo millor cap, propietat predilecta de la mestressa.

Ja es á la masia: moment suprém per la pastoreta que moixa y capbaixa ni tant sols s'atreveix á mirar al Bernat, que creu ha d'esser lo seu jutje: la por fins la priva de saludarlo. Aquell está junt á la porta dret com un pal, guaytantse satisfet al bestiar y somniant fabuloses ganancies al vendrel en la pròxima fira de Sant Miquel, al ensemps que la Tresó engolfada en sos tristos presentiments va preguntantse en lo seu interior: «Qui sab si les conta... l'ha trovada á mancar?... *pudé* 'm despatxarán... ¡ay! pobre de mí, lo pare... quins llams brunzeixen per son caperró, clavantse en lo més delicat de son tendre cor, fins que va veure aspre 'l Bernat trenca soliloquis tant antitétichs, dihentli:

—Plegues molt tard avuy, mossá; havent de munyir, no pots *vespreijá* tant, dona; ¡ja les tornes totes.

¡Pregunta fatídica! ¿Cóm respondre? A fe que, pobre Tresó, no sap pas com ferho pero confesar ab tota ingenuitat la desgracia que l'acora, accontentantse ab contestarli:

—Sí... mes...

—¿Qué vols dir ab això? ¿qué 'n has fet alguna?

¡Pobrissona! no li es possible buscar ni menys trovar una evassiva que la trigui á faró y per tal causa, fent un esfors suprém y ofegant entre llavis un plany fondo y sentimental, confosa y perturbada, reprén la suspensió:

—Mes... he perdut una *auella*.

—Aquesta pla que no 'm la

pensava, mala pessa; ja 't dich jo que s'benbe de la pell del Carraselet: que 't has cregút que tenim los *gordians* pera dormir y jenre? Mirat, Tresó, ja sabs que 't toca, buscarla fins que la trobis y no cal que contis tornar sense l'*auella*.

La pobre nena capficada y esferehida ab les últimes paraules del hereu, sens badar boca, emprén lo camí del Clot de la Solada, mentres que negres bromatges avansan en fileres fantástiques apagant les llanties del firmament y cubrint la tarra ab l'ombra pahorosa del misteri de la nit. ¡Pobre Tresó! Lo solt pensament del Clot de la Solada l'esmortuheix; ella criatura de deu anys cercenar aquell fondal, feréstech y cubert de brossa entre mitx de les més espesses tenebres, si ja de dia l'hi infundeix basarda y tremolor... Mes cal anarhi, ja que 'l Bernat l'hi ha refet que no contés tornar á casa sense l'*auella*, y aixó, ignorant que l'cap de bestiar perdut fos lo de la mestressa; cal anarhi puig qu' está més que assegura que se l'hi ha quedat per allá mentres feya petar la becayna.

La pastoreta puja sorpresa y ab pas incert la callada del Clot té por, ha sentit fresseig, no pot avançar, les comes l'hi fallan, voldria fer un crit y se l'hi nua la gola, auna suhor freda amara 'l seu front, cayent retuda en febrós desvari...

L'ayret de la nit revifa á la infelís criatura que jau vora la soca d'un pi, cambiantli l'abatiment corporal ab un somni agitat, deficiós y convulsiu, com si estés en contínua lluyta, al ensemps que entre algún que altre sospir mormola: «No hi puch tornar... sense l'*auella*... tinch por... tinch por...»

Mentrestant continua la fressa vora la Tresó: es la bestia perduda que se l'hi acosta y presenta com pera donar solució al conflicte. Mes la pobrissona pastoreta, está encare apurant tota la fel del malhaurat somni y repeteix. La por... la por...

Narcís de Vilaplana.

Dret indiscutible y
deber recomendable

Un dels principals entrebanchs que dificultan la completa difusió del programa ca-

talanista és la ignorancia ó atírs en que 's trova 'l poble en quan se refereix al coneixament de nostra parla. Y al dir al poble ens referim á la generalitat d' ell, desde l' obrer mes rudimentari al hisentat més opulent. Es de fàcil explicació lo que pot semblar ó millor dit sembla un contrasentit. La fura centralista que fá tants anys s' introduheix per tots 'ls recons d' aquesta terra, no havent pogut d' una plomada fer desapareixer l'atribut mes característich dels catalans, y compreguem que la llengua fora 'l cauli mes important que debia distinguirlos, aná de dret al cor y ploclamant per llengua oficial la castellana, penetrá en las escuelas de Catalunya imposantla com á obligatoria, creyent assolir d' aquesta manera 'l seu objecte, cuan lo grá tan sols que 'l jovent 's formés tal confusió entre las *armónicas* paraulas que li ensenyaba 'l mestre y las que aprengué dels llavis de la que li doná el ser, arribés á esser gran sens coneixer la llengua imposada, ni la que parlaba en familia y en societat. Aquesta garbuix de dos idiomas en tot tan oposats havia necessariament de traduirse en un retrocés de la parla catalana en totas sas manifestacions.

L' educació y l' instrucció fan l' home y estant en rahó directa del avens é importancia del terror. La Constitució del Estat Espanyol en son vigent article 12 ens dona patent per fundar establiments ó centres per donar la educació é instrucció que creyém convenientes ab arreglo á las lleys y no sabém existeixi cap d' aquestas prohibitiva d' ensenyar la llengua catalana. Aquet punt deuen tenirlo molt en compte las associacions y centres procurant crear classes de gramática catalana fentlas prácticas per tota mena ciudatans, y no duptin que quant tots 'ls fills d' aquesta terra sapigan bé nostra parla, estudiarán nostra historia y sas vicisituds, estimarán com tot bon fill á sa patria, la defensarán contra sos enemichs y Catalunya será salvada.

J. Valeta.

La supresió de la Diócesis de Tortosa

Arribada del Iltrm. Sr. Bisbe

Lo prop passat dilluns vá re-

tornar lo nostre ben volgut Prelat de sa visita pastoral á alguns arxiprestats de la plana de Castelló. La última etapa de son viatge fou marcada per sa presencia al *Desert de les Palmes*, en quins encontorns y servint com de vorada al march qu' enclou aquell encantador paisatge s' aixeca la montanya coneguda per la del *Hermano Bartolo* á mes de docents metres sobre 'l nivell del mar, del que sols dista com á un parell de llegues y de consegüent es visible á moltes de distancia desde 'ls quatre punts cardinals, per no tenir en llarch retorn altra altura que 'l domini. La pietat dels fidels de la encontrada volgué colocar al cim de aytal montanya una monumental Creu, quin pensament una volta realisat per subscripció li ha tocat la benedicció del cristia monument al Iltrm. senyor Bisbe de la Diócesis. Heus aquí 'l motiu de la presencia en dit aconceixement presidit l' aplech de la nombrosa romeria de mes de 10,000 de llurs diocesans de la encontrada d' aquell Sant Desert realisada el diumenge anterior, 26 del corrent, ab tota felicitat y bon exit.

Lo regrés del Prelat á la capital del Bisbat senyala la fetxa del més grandios recibiment y de la mes coral y expontania manifestació qu' ha presenciada nostra ciutat. Apenats els anims per les veus que corren sobre la supressió de la diócesis de Tortosa, ningú 's pot acabar la usurpació que pretenen portar á cap los que manen la cosa pública.

El nostre poble, com fill que 'n son desconsol busca l' amparo de son pare al calfor de sa presencia y de ses paraules, se doná expontaniament cita pera rebre á son Pare espiritual, afanós de significarli l' ardorós entusiasme que sent Tortosa envers la continuació de la Seu episcopal.

Sense distinció de partits, de classes, ni de fortunes acudí tota Tortosa á la estació, donant, al arribar lo tren, visques entusiástichs, que á res faltaven; llegítima manifestació de la justizia amenasada de ser conculcada y del amor vers una institució tan santa, moral y profitosa.

Visiblement emocionat lo Sr. Bisbe, se posá al cap de la manifestació dirigintse á son

Palau, desde quina galeria doná les gracies al poble animantlo pera combatrer junts fins á evitar que 'l govern, en una de les seves barrabassades, enfonzi pera sempre la monumental institució respectada en lo decurs de 19 sigles.

Felicitém al Sr. Bisbe, al poble en massa y á les dos músiques de l'euia tat que tan expontaniament se prestaren á donar brillantor al acte.

Secció Religiosa

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge 2 XXIV. Sta. Eus toquia.—Dilluns 3 La Conmemoració del fidels difunts.—Dimarts 4 S. Carlos Borromeo.—Dimecres 5. S. Zacarias.—Dijous 5 S. Sever.—Divendres 7 S. Florenci.—Disapte 8 Los 4 Sants germans.

NOTÍCIES

FETS CRIMINOSOS EN LA CASA DE BENEFICENCIA

De molt temps ensá observarem com anaven menudejant certes excitacions de part de la premsa al Ajuntament y Diputació provincial, acompanyades d' amenasses de denunciá alguns suposats abusos de qu' eren víctimes los pobrets assilats d' aquell benefich establiment. Enemichs de suspicacies, baixes passions y prejudicis esperarem que 'l nostre confrare lo *Diari de Tortosa* y l' Ajuntament, que tan plausible zel demostraven en pró de la pobresa tan innocent com maltractada, sortissim en llur defensa y que l' autoritat competent donés lo seu veridicte, pera, aleshores, formular nosaltres la protesta que desde 'l fons del nostre cor surt avuy contra 'ls que de tal manera s' han convertit en autors dels abusos esmentats.

Per desgracia no 's aquest assumpto cap traveta ni parany de la rancunia política; no, molt al contrari. Es la realitat d' un fet criminos que demana justicia al cel.

No hi ha cap mena de dupte.

Vist donchs l' informe tectnich y obértament imparcial que 'ls ilustrats Metjes D. Santiago Vilà y D. Pere Cavallé acaben de formular per disposició de la Comissió provincial, demostrant l' abandono, la deixadesa, en visos d' inhumanitat y no altres—perque aquí no hi en-

tren excuses de mal género—son y han sigut causa del mal tracte y fins d' excessiva mortalitat d' innocentes criatures, protestém ab tota la nostra forsa devant de l' autoritat que gosi de sanció bastanta no sols pera remediá tan crudel inhumanitat vers los pobres infelissos de nostre Casa de Beneficencia, sino pera exigir estreta responsabilitat á les entitats administratives del esmentat Assili oficial de Caritat.

Aixó es lo que demana Tortosa entera.

Caygue qui caygue.

La Companyia Arrendatária de Tabacs ha circulat á sos espendedors les ordres oportunes per a que admétin del públich lo metex per cambi que per venda de efectes, fins el 10 de novembre próxim la moneda divisoria de la plata que 's retirá de lo circulació en 31 del passat.

En la capella del cementiri se dirá á les 4 de la tarde, d' avuy lo Sant Rosari. Demà á les 3 y 1/2 se practicará igual devoció y 's terminarà en lo reso de un Responsari general per sots los difunts enterrats en aquest lloch sagrat. Dilluns desde les 5 y 1/2 en avant se diran tres Mises resades y á les 4 de la tarde lo mateix del disapte.

Ab lo mateix entusiasme que l' actual Corporació municipal va constituir la Junta del Museu l' ha desfeta ara rellevant y obligant á dimitir á les persones que 'l formaven.

Ha fet ben fet.

La amo sempre 's amo y mes quan s' ho es de real ordre.

¡Gratitut obliga!

Y mes que res la defensa del sistema.

El senyor Capitá General de Catalunya, don Enrich Bargés, en companyia del seus ajudants ha visitat els notables e históricos monastirs de Poblet y Santes Créus. Además, en 'l actualitat está passant una detinguda revista d' inspecció, a les guarnicions militars de Reus y Tarragona, devent rsgressar a Barcelona de l' un moment al altre.

Corones fúnebres

Se 'n ha rebut un gran assortit competint en art y baratura ab totes les conegudes.

Punt de venda.
Viuda de F. Navarro.
carrer de la Rosa.
TORTOSA.

Tortosa. Imp. FOGUET, P. Hospital.

MORESO

Gran botiga de calsat
de totes classes

SABATES Y BOTINES D' IVERN

Confecció esmerada pera 'ls que tenen los peus delicats.

Casa fundada l' any 1866.

PREUS FIXOS VENTES AL CONTAT.

PLASSA DE LA SEU Y ARCH DEL ROMEU
TORTOSA

Llibre en fond d 'l sigle XVII

Francesch Mestre TORTOSA

PUBLICACIONS CATALANES:

- Obres de Mossen Jascinto Verdguer
- » » Tomás A. Rigualt
- La Santa Missa—llatí y catalá—pasta 1 peseta
- Lo catalá devot—nou devocionari—pasta 1 peseta
- Los set diumenges de San Joseph—pasta 1 peseta
- » » » rústica o'50 peseta
- Doctrina cristiana—cartonet—o'50 peseta

DEPOSIT DE PAPERS, CROMOS Y ESTAMPES

TINCIBLE VERITA

Unica y veritable ocasió para gastar los quartos com cal en regalos d' importancia, quin valor supera sempre al seu cos. Objectes d' or de lley garantizat (18 quilats) y enlluernadors brillants, químicament perfectes, de més valua, per son constant esplendor y llimpiesa, que 'ls verdaders. Descomposició de llum, llimpiesa, lapidació perfecta, imitació maravillosa.

5.000 pesetas

á qui distingeixi aquestos brillants Alaska dels llegitims. Gran Premi en la Exposició de París

- Anell pera home, or brillant 50 ptas.
- » » » brillant molt gros 100 »
- Agulla pera home. 25 »
- » » » » » 50 »
- Anell pera senyora ó senyora. 25 »
- Arracades (parell) pera senyora. 25 »
- Arracades (parell) pera senyora. 50 »
- Arracades (parell) pera senyora brillant molt gros 100 »
- Arracades (parell) pera noyas (verdader regalo) 25 »
- Medallas oro de ley, en la efígie de la Purísima, esmalte de Florencia, y brillant Am: Alaska 100 »

S' envían per correu franch de tot gas, en caixetas certificadas y declaradas mercancias, pera tota Espanya é Illas. No se servirà cap pedido que no siga antes convengut el pago.

Pera la mida de les anells basta pendrer en un fil la grosaria del dit. No 's fan desquents; no 's donen representacions ni s' envien mostrars, Gratis y Franch el Catálogo Ilustrat.

Al comprador que no estiga conforme ab la mercancia si li tornaran los quartos toseguit.

Dirigirse al representant general y únich de la Societat d' Or y Brillants.

Am: Alaska, G. A Buyas, Corso Romano 104 y 105, Milán. (Italia)

Academia de Francés

Al carré Mayjò de Santiago, 8, (Remolins) hi ha obert desde 'l primé del actual un colégi de Francés pera señoretas dirigit per la ilustrada Profesora Mill. Caroline Ciel, Ex alumna de un dels principals centros de enseñaanza de París.

A neste Colegi trobaràn les alumnes una enseñaanza sólida de francés, tan teórica com en la práctica.

Dita profesora á petició de les families que ho desitjen se traslladará á domicili.

Pera mes informes dirijirse á dit Colegi, carré de Santiago, 8 (Remolins); desde les nou del matí, hasta les set de la tarde.

COMADRONA

S' ha traslladat al carré de S. Antoni 1 y Vall 2, la inteligent madrina, donya Maria Adela Vidal, la que té l' honor de participarho á sa clientela y al publich en general. S. Antoni 1 y Vall 2—Tortosa.

ARTHUR MESTRE

Gran surtit de Petaques, Paraygües, Pipes, Parasols, Bastons, Colls, Punys, Mitjes, Mitjons, Juguets, Puntilles, Brodats, Perfumeria, Acordeons, Objectes pera regalos, y tota clase d' articles pera barbers.

GRAN SURTIT DE QUARTINES JAPONESAS EN CARTO DE TOTES MIDES Y VENTALLS DE TOTES CLASSES, CÓRBATES, QUINCALLA, GUANTS, etc. Carrés d' En Carbó 11 y 13 y Pescadors 1. TORTOSA.

A. OLIVERES

METJE

Ex-alumne del Hospital de París.

Ex-ajudan de la Clínica de malalties dels ulls del Dr. Galéowski

CONSULTA DE 11 Á 1

Pasatje Franquet, Pral. TORTOSA

Drogueria Perfumeria

ULTRAMARINS COMESTIBLES Y COLMADO

Vda. de F. Canivell y Sala

Angel, 6 y 8.--TORTOSA

Complet surtit en

- Pastes pera sopa llegitimes de Mallorca.
- Conserves de totes classes
- Abadeijo 1.ª, coa foradada
- Manteques
- Formatjes
- Embutits
- Fiambres
- Sucres
- Cafés
- Cacaus
- Thés
- Chocolates
- Bombons
- Galletes y biscuits
- Aixarops y horchates

- Articles fotografichs
- Productes químichs
- Aigües minerals
- Específichs nacionals y estrangers
- Colors y barnisos
- Broches y pinsells
- Barnis mineral

- Carbuero de calci
- Petróleo refinat
- Esplosius, meches y perdigons
- Abonos
- Sofres
- Sulfat de coure
- Llavós

Vins de taula, generosos y champanys

Licors del pays y extrangers